

Miljö- och energidepartementet
Att.: Jan-Olof Lundgren
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Elmarknadslag (Ds 2017:44)

(Er referens: M2017/02261/Ee)

Promemorian gäller ett detaljreglerat ämnesområde som få i allmän domstol torde ha någon egentlig erfarenhet av. Promemorian ger mot den bakgrunden inte ett tillräckligt underlag för hovrätten att uttala sig om i vad mån de lämnade förslagen svarar mot behov som finns på den svenska elmarknaden respektive om förslagen innebär en lämplig avvägning och fördelning i fråga om ansvar, villkor, skyldigheter m.m. Hovrätten avstår alltså från att yttra sig i sådana frågor.

I fråga om lagtextens utformning har hovrätten inget att erinra. Hovrätten noterar dock att beträffande flera frågor ger lagtexten inte någon egentlig ledning för tolkningen eftersom det används påtagligt vaga begrepp så som "lämplig", "rimlig avkastning" m.m. Det borde gå att hitta formuleringar som ger någon form av ledning för vad lagstiftaren vill uppnå.

I kapitlen 22 och 24 i promemorian behandlas rätten till domstolsprövning och överklagande frågor. För hovrätten framstår det som olyckligt att beslut som rör frågor kring en så specialiserad marknad som elmarknaden kan komma att prövas av såväl allmän domstol som av förvaltningsdomstol, liksom av mark- och miljödomstol och av regeringen. Hovrätten hade gärna sett att man kunnat ta ett större grepp och övervägt om det är möjligt att åstadkomma en mera enhetlig överklagandeordning.

En sådan grundligare genomgång hade gärna fått ha som ett ytterligare syfte att utreda om föreslagen överklagandeordning uppfyller Europakonventionens föreskrifter om rätt till domstolsprövning. Vissa beslut ska enligt förslaget inte kunna överprövas. Även vid ett överklagandeförbud kan det i och för sig finnas en viss möjlighet till rättsprövning enligt regleringen för detta, men för hovrätten framstår det som tveksamt om det är rätt väg att gå när en ny lag ska antas. Därtill framstår avgränsningen mellan överklagbara och icke överklagbara beslut som något oöverskådlig.

Hovrätten ifrågasätter inte att det finns ett värde i att nätmyndigheten respektive den funktionsansvariga myndigheten har beslutanderätt så som promemorian föreslår, eller att regeringen ska pröva överklaganden gällande ledningar som ingår i transmissionsnät eller utgör utlandsförbindelser. Däremot ställer sig hovrätten alltså tvekan till förslaget om överklagandeförbud, möjligen bortsett från förbud att överklaga ett beslut om att inleda en omprövning. Hovrätten överblickar, som sagt, långt ifrån samtliga aspekter av dessa frågor, och kan på föreliggande underlag inte ge konkreta förslag. Emellertid skulle det möjligen kunna vara en framkomlig väg att låta i princip samtliga beslut av de aktuella myndigheterna vara överklagbara, och då helst till ett och samma domstolsslag, och å andra sidan låta myndigheternas beslut vara verkställbara så snart de vunnit laga kraft. Verkställbara beslut av myndighet förekommer som bekant redan idag (beslut om radio- och tv-avgifter för att nämna ett exempel), och skulle kanske kunna införas utan att avvakta resultatet av andra lagstiftningsförslag.

Detta yttrande har beslutats av hovrättslagmannen Mats Lundholm och tf. hovrättsassessorn Ani Arevian, föredragande.

Mats Lundholm

Ani Arevian

Kopia

Övriga hovrätter

Kammarrätterna

Tingsrätterna under Göta hovrätt

Justitiedepartementet, enheten DOM

Domstolsverket

Hovrättens intranät